

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
РАДА З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА СВІТОВІ
ТЕНДЕНЦІЇ**

**Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
студентів та молодих вчених**

23 жовтня 2019 р., Україна, м. Івано-Франківськ

**Івано-Франківськ
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
2019**

УДК 330.3+336+658
ББК 65.9 (4 УКР)
А 43

*Рекомендовано до друку Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
 (протокол № 10 від «30» жовтня 2019 р.)*

Редакційна колегія:

Благуно І.С., д.е.н., професор (голова); Якубів В.М., д.е.н., професор (заступник голови); Баланюк І.Ф., д.е.н., професор; Дмитришин Л.І., д.е.н., професор; Пилипів Н.І., д.е.н., професор; Романюк М.Д., д.е.н., професор; Ткач О.В., д.е.н., професор; Левандівський О.Т., к.е.н., доцент; Ткачук І.Г., д.е.н.; Галушак І.Є., д.п.н., доцент; Гнатюк Т.М., к.е.н., доцент; Кондур О.С., д.п.н., доцент; Стефінін В.В., к.е.н., доцент; Шкроміда В.В., к.е.н., доцент; Щур Р.І., к.е.н., доцент; Плєць І.І., к.е.н., доцент.

А 43 Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку: регіональні особливості та світові тенденції: Матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів та молодих вчених 23 жовтня 2019 р. – Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», – 336 с.

У збірнику опубліковано матеріали конференції, присвяченої актуальним проблемам соціально-економічного розвитку держави, регіонів і підприємств та перспективам їх вирішення.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Банківська система, гроші і кредит»; «Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика»; «Економіка і підприємництво»; «Математичне моделювання та інформаційні технології в економіці»; «Менеджмент і маркетинг»; «Міжнародна економіка та бізнес»; «Облік, аналіз та контроль»; «Податкова і бюджетна системи».

Видання призначене для науковців, викладачів, фахівців підприємств та представників органів влади, причетних до питань соціально-економічного розвитку та студентів.

Відповідальні за випуск – Гнатюк Т.М., Плєць І.І.

Матеріали подано у авторській редакції.

Відповідальність за зміст матеріалів, їх відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори.

УДК 330.3+336+658
ББК 65.9 (4 УКР)

© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019

Мельничук Ю. М., к. е. н., доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ЗАСТОСУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Успішне функціонування підприємства у сучасних умовах господарювання зумовило потребу у більш високій ефективності використання облікової інформації, яку застосовують в господарській діяльності на основі використання достовірних даних бухгалтерської інформації, з врахуванням бухгалтерського обстеження та професійної звітності. Саме фінансова звітність повинна надавати повну, неупереджену та достовірну інформацію про поточний стан і результати функціонування підприємства.

Проте, самих показників, відображених у звітах, недостатньо для прийняття раціональних та обґрунтованих управлінських рішень. Проведення оцінки фінансового стану компанії є обов'язковим на сучасних підприємствах і організаціях, що мають на меті отримувати прибуток. Такі методи дадуть змогу вчасно виявити фактичні показники ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, фінансової привабливості, рентабельності, беззбитковості та інших показників і прореагувати на їх зміни. А в загальному, збільшити ймовірність прийняття обґрунтованих, конструктивних та правильних рішень.

Річна та квартальна звітність: Ф-1 “Баланс”, Ф-2 “Звіт про фінансові результати”, Ф-3 “Звіт про рух грошових коштів”, Ф-4 “Звіт про власний капітал”, Ф-5 “Примітки для річної фінансової звітності” є інформаційними джерелами для розрахунку показників та здійснення оцінки доходів і витрат страхової компанії та організацій. Обліково-аналітичні показники з елементами аналізу такої звітності формує фактичне відображення (оцінку) фінансового стану страхової компанії [1].

Оприлюднення результатів діяльності підприємств та організацій, що мають бажання отримати прибуток, а саме показників фінансового забезпечення, відіграє важливу роль в прийнятті рішень клієнта, щодо вибору постачальника, страховика, банківської установи, тощо, і носить рекламний характер для самої компанії. Такими показниками є: рівень статутного капіталу, рівень власного капіталу, рівень страхових резервів, страхові платежі (премії) та страхові виплати, активи компанії та кількість клієнтів. Всі ці показники в комплексі відображають фінансове забезпечення компанії і її позиції на ринку. Проте, вони не відображають оцінки фінансового стану підприємства, що можливе, лише, на основі аналізу фінансової звітності.

Загально відомо, що фінансова звітність – бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період, метою складання якої є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух коштів підприємства для прийняття рішень.

Склад фінансової звітності визначається національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Баланс – звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

Звіт про фінансові результати – звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства.

Звіт про рух грошових коштів – звіт, який відображає надходження і видаток грошових коштів у результаті діяльності підприємства у звітному періоді.

Звіт про власний капітал – звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду.

Примітки до фінансових звітів – сукупність показників і пояснень, яка забезпечує деталізацію і обґрунтованість статей фінансових звітів, а також інша інформація, розкриття якої передбачено відповідними положеннями (стандартами).

Оцінка ефективності діяльності компаній здійснюється на основі фінансової звітності за напрямками: аналіз доходу компанії; аналіз витрат компанії; комплексна оцінка фінансового стану страховика: ліквідності та платоспроможності компанії, фінансової стійкості страховика, фінансової привабливості, рентабельності, розрахунок ймовірності банкрутства страхової компанії.

Саме необхідність в детальному аналізі, порівнянні, визначенні ряду показників, що характеризують фінансовий стан компанії, зумовило появу рейтингових агентств, які займаються згрупуванням показників діяльності страхових компаній і визначають рівень її стійкості. Проте, внутрішній аналіз ефективності діяльності страхових компаній забезпечує удосконалення прийняття управлінських рішень, що не можливе без використання облікової інформації.

Подальшими напрямками наукових досліджень є розробка шляхів розширення інформаційного змісту, форм фінансової звітності через її зближення з іншими видами звітності (створення інтегрованої звітності) з метою сприйняття та інтерпретації її показників для підвищення ефективності управлінських рішень.

Література:

1. Дем'янишина О.А., Мельничук Ю.М. Теоретико-методичні засади використання облікової інформації для аналізу діяльності страховиків. Економічні горизонти. 2018. № 4(7). С. 65-74.

Тимків В. Б.,
Мельник Н. Б., к. е. н., доцент,
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Облік у загальнонауковому світі називають “мовою бізнесу” або “мовою цифр”. Вважається, що він фіксує лише події, які відбулись у момент їх проходження чи одразу після завершення. Однак таке призначення обліку насправді є застарілим, оскільки облікові дані трансформуються із інформаційного простору в аналітичний аспект. Тобто на основі них приймаються управлінські рішення щодо поточного та стратегічного розвитку підприємства. Основою такого прикладного значення обліку в управлінні господарюючим суб’єктом є обрана/сформована ним облікова політика.

Дане поняття дуже коротко сформульовано у Законі України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”: “сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності” [1]. Багато науковців стверджують про занадто вузький характер цього визначення і дають власні розширені його тлумачення. Однак від цього призначення облікової політики у діяльності суб’єктів господарювання не змінюється. Адже вона завжди “повинна формуватися під потреби управління, в іншому випадку її цінність знижується і облікова інформація не відповідатиме поставленим вимогам, а, отже, рішення прийняте на її основі неефективне” [2].

Водночас потрібно враховувати, що облікову політику доцільно формувати не тільки з метою впливу на систему бухгалтерського обліку, але і в напрямі пристосування її до потреб управління. Саме тому можна виокремити два основні завдання облікової політики:

- 1) в частині фінансового обліку – задоволення потреб користувачів в інформації про результати діяльності підприємства;
- 2) в частині управлінського обліку – забезпечення управлінського персоналу економічною інформацією для прийняття обґрунтованих управлінських рішень [3, с. 300].

На основі вищенаведеного можна стверджувати, що облікова політика підприємства має для його діяльності оперативне/поточне та перспективне призначення. Вона “може враховувати організаційно-правову форму підприємства, галузеві особливості економічної діяльності, обсяги виробництва тощо” [4]. Науковці виділяють на її вибір вплив основних факторів, зокрема структуру управління підприємством чи організацією та забезпеченість сучасними засобами обробки інформації і інформаційно-методичне забезпечення [3, с. 298].

Водночас усі чинники, що враховуються при формуванні облікової політики, поділяють на декілька рівноправних між собою груп, серед яких зокрема: